

Lege electorala din 2 iulie 1864

Art. 1

Alegerea deputatilor la Adunarea Electiva a Romaniei se face cu doua grade. Alegatorii sunt sau primari sau directi.

Art. 2

Suntu alegatori primari toti Romanii carii prin legea Comunala sunt alegatorii Consiliilor Comunale, cu exceptiunea de la Art. 22, lit b. din acea lege. Acei ce platescu o dare catre Statu de lei 48 sunt alegatori in comunele rurale. Acei ce platescu o dare de lei 80 sau de lei 110, precum si patentarii pina la a cincea clasa inclusiv, intru cat au residenta lor in orase, sunt alegatori in comunele urbane.

Art. 3

Potu fi alegatori directi, fie in orase fie in sate, toti Romanii nascuti sau avend naturalisatiunea cea mare, carii vor avea un venit de una suta galbeni si de ori ce natura. Acest venit se va putea dovedi prin biletele de plata impositului, (patru galbeni) si prin ori ce alt chipu indestulator. Numai salariul privat sau platit de catre Statu pentru functiuni publice, nu va fi cuprinsu in estimatiunea venitului. Pe linga plata contributiunelor aretate mai sus, alegatorii de ambe grade vor trebui a avea virsta de 25 ani impliniti. Au dreptul de a fi alesi ca alegatori directi si fara a justifica venitul de una suta galbeni, seu contributiunea de patru galbeni, (daca vor intruni cele lalte conditiuni cerute) preotii parohiilor, profesorii academiilor si ai colegiilor, doctorii si licentiatii diferitelor facultati, avocatii, inginerii si arhitectii, toti acestia avend diplome liberate sau recunoscute de Guvernu, institutorii primari ai scolelor publice, precum si capii institutiunelor private de instructiune recunoscute de Guvernu. Potu asemenea fi alesi alegatori directi si functionarii civili si militari, retrasi din serviciu, carii vor justifica ca priimescu o pensiune anuala de 3000 lei cel putinu. Nimeni nu pote fi alesu alegatoru direct de cat in orasul si plasa unde isi are domiciliul reale.

Art. 4

Nu vor putea fi alegatori primari nici directi:

- I. Personele supuse vre unei protectiuni straine.
- II. Servitorii carii priimescu simbrie.
- III. Interdictii.
- IV. Falitii nereabilitati.
- V. Acei ce vor fi fost osinditi la pedepse aflictive si infamante, sau numai infamante.

Art. 5

Listele alegatorilor primari se pregatescu pe fie care anu prin ingrijirea autoritatilor comunale, pe baza ultimelor roluri de contributiuni. Aceste liste provisorii se afiseza in cea d'anteiu Dumineca a lunei Ianuarie in fie care comuna.

Art. 6

Reclamatiiunile se vor adresa Prefectului in cele d'anteiu trei septamini de la data afisarei. Dupe ce Prefectul va fi otarit asupra tutulor reclamatiiunelor ivite,

el incheie listele definitive si le publica negresit pina la cea d'anteiu Dumineca a lunei Fevruarie.

Art. 7

In cele trei saptamani ce urmeda, nemultumitii vor putea apela in contra otaririlor Prefectului la Tribunalul districtului, iar in contra otaririlor Tribunalului la Curtea de Casatiune, pina in 30 zile dupe primirea otaririi Tribunalului. Tribunalul si Curtea de Casatiune statueaza de urgenta. Ori ce persona admisa in listele electorale pote reclama inscrierea sau stergerea ori caruia individu omisu sau nedreptu inscrisu in lista colegiului din care el insusi face parte.

Art. 8

Pentru a putea fi ales deputat la Adunarea generala, fara deosebire in tota Romania, trebuie:

I. A fi Romanu nascut sau a fi dobindit naturalisatiunea cea mare.

II. A avea virsta de 30 ani impliniti.

III. A fi alegatorii si a avea un cens de eligibilitate. Un venit de doua sute galbeni formeda provisoriu acest cens. Acest venit pote fi de ori ce natura; el se pote constata prin biletele de plata contributiunelor, sau si prin ori ce alt chipu. Potu fi alesi deputati, si fara a justifica vre un Censu, toti Romanii carii au exercitat functiuni mari in serviciul Statului, oficerii superiori ai armatei ce nu sunt in serviciul activu, profesoratul si profesiunile liberale corespundatore.

Art. 9

Fie care comuna, numarand pana la 50 alegatori primari, numesce cate un alegator directu; comunele de la 50 pana la 100 de alegatori, numescu cate duoi asemenea alegatori si asa mai departe, cate unul mai mult pentru fie care cincideci de alegatori primari. Comunele care au mai pucinu de 50 alegatori primari, se intrunescu pentru alegere cu comuna cea mai apropiata, spre a forma cu ea un singur colegiu. Dupe proportiunea de mai susu administratiunea va imparti comunele mai importante in circonscripitiuni electorale, care vor alege cate unu alegator direct de fie-care 50 alegatori primari.

Art. 10

Domiciliul politic al fie-carui Romanu, este in circonscripitiunea electorala unde isi are domiciliul real; cu tote acestea, el il va putea transfera in ori care alta circonscripitiune unde ar plati o contributiune directa, sub conditiune numai a-si face declaratiunea sa, cu sese luni inaintea formarii listelor electorale, atat la Prefectura districtului in care se afla al seu domiciliu politicu actual, cat si la aceea unde voiesce a'l muta. Personele chimate la functiuni inamovibile vor putea esercita dreptul lor de alegatori in circonscripitiunile electorale unde 'si indeplinescu functiunile.

Art. 11

Listele alegatorilor primari suntu permanente in tot cursul anului. Alegatorii directi se alegu din nuou de cate ori se vor convoca colegiele pentru alegerile generale sau partiale ale deputatilor.

Art. 12

Deosebirea colegielor este desfiintata, cu singura deosebire a impartirii lor in colegii de orase si colegii de judete. Cele d'anteiu se formeza de acei ce au

drepturi de alegatori in comunele urbane; cele de al doilea se formeza de acei ce au drepturi de alegatori, in comunele rurale (art. 2 din acesta legiure). In orasele unde nu vor fi o suta alegatori directi, se vor adaogi alegatori directi din comunele rurale cele mai apropiate si care asa se vor deslipe din colegiul de judetu. Toti alegatorii directi de judete ce intrunescu intr'un singur colegiu la residentia Prefecturei. Colegiile acestor alegatori, ce ar trece peste trei sute alegatori, se vor subimparti de catre Prefect in Sectiuni, din care fie-care nu pote cuprinde mai pucinu de 100 alegatori, si se formeza de catre trimisii comunelor celor mari vecine una de alta. Se va insemna fie caria Sectiuni un local deosebit si fie-careia un numeru de ordine. Cea d'anteiu este pururea asadata in casa Prefecturei. Fie-care Sectiune conlucreza de a dreptul la numirea deputatilor pe carii colegiul intregii urmeza a'i alege. In judetele (de exemplu, Ismailul, Cahul, Coloniile), unde nu se va gasi numerul de una suta alegatori directi, colegiul se va putea indeplini prin alegatori directi alesi dintre Membrii autoritatilor comunale.

Art. 13

Numerul Deputatilor ce urmeza a se alege, se calcula dupe populatiunea oraselor si a judetelor. Provisoriu alaturata tabela arata numerul deputatilor ce urmeza a se alege in fie care orasu si judetu.

Art. 14

Colegiile alegatorilor se vor convoca de catre Puterea esecutiva cu trei septamani cel pucinu inaintea dilei otarite pentru alegerea deputatilor.

Art. 15

Alegerea alegatorilor directi se face prin vot pe fata; alegerea deputatilor se face prin scrutinu secretu.

Art. 16

Presedintii, Secretarii alegatori si din sinul lor. Colegiul nu se pote ocupa de alta de cat numai de alegerile pentru care este convocata. Ori ce cuvent, ori ce discutiune sau deliberatiune politica, sunt cu totul oprite. Presedintele are singur politia Adunarii alegatorilor. Nimeni nu pote intra inarmatu. Nici o putere armata nu pote fi pusa in localul alegerilor sau in giurul seu. In casu de neorindueala, Presedintele pote cere ajutorul puterii armate. Antoritatile civile si militare, cele mai apropiate, sunt datore a urma cererilor sale in ceia ce privesce alegerile. Daca in localul alegerilor, unul sau mai multi asistenti ar da semne publice de descuviintare sau ar starni tulburari in ori ce modu, Presedintele ii va chiama la ordine; daca ei vor persista, se va face mentiune in procesul-verbal, si pe infatitarea acestei dovedi, vinovatii se vor putea pedepsi cu o globire de la 2 pina la 20 galbeni, sau cu inchisore de la 3 dile pina la o luna. In casu de neorinduiola grava, Presedintele radica sedinta pe o ora; daca la redeschidere neondueala, tot ar predomni, el o amana pe a doua di.

Art. 17

Presedintele face cunoscut Adunarii numerul personelor de alesu.

Art. 18

Fie care alegatoriu, chiamat la randul seu, depune biletul seu scrisu pe hartie alba si inchisu intr'o cutie cu doua incuetori ale carora chei se pastreza una de catre Presedintele si alta de catre cel mai batrinu dintre Secretarii. Alegatorii

ce nu vor putea scrie singuri biletul lor, potu chiema in ajutoru pre ori care din alegatorii presenti.

Art. 19

Dupe ce au fost chiamati toti alegatorii succesivu, dupe ordinul alfabeticu, se mai face o ultima chiamare acelor cari pote au lipsit din sala, iar scrutinul remane deschisu pina la 4 ore sera. Pentru asigurarea voturilor se vor pune pecetile mai multor dintre alegatori si vor putea chiar remanea in sala pentru pasa urnei.

Art. 20

La redeschiderea urnei, fie-care bilet se desface inaintea publicului; numele esit se scrie de catre fie-care Secretar pe o lista, si rezultatul general se proclama de catre Presedinte.

Art. 21

Biletele care cuprindu nume neintelese, sau semne de ori ce natura, care ar presupune o prealabila intelegere, suntu nule.

Art. 22

Nimeni nu este ales la anteiuul scrutinu, daca nu intrunesce cel putin jumetate si unul din voturile esprimate si valabile (majoritate absoluta). Pentru candidatii carii n'ar fi dobindit majoritate absoluta a voturilor, ce va proceda la un al duoilea scrutin multe voturi, fie chiar mai putin de cat jumetate si unul a sumei voturilor (majoritate relativa), suntu alesi. In casu de paritate a voturilor, sorta decide.

Art. 23

Operatiunile alegerilor se verifica de catre Adunarea electiva, care singura otaraste asupra validitatii lor. Cat pentru contestatiunile privitoare la capacitatea electorala, ele suntu de competinta exclusiva a Tribunalului respectivu, si in casu de casare a otaririi, de competinta Tribunalului insemnat de Curtea de Casatiune.

Art. 24

Deputatul alesu in mai multe colegii, este dator a declara obtiunea sa Adunarii generale pina in 8 dile dupe verificarea titlurilor. De nu va fi declarat obtiunea in acelasi termenu, Adunarea decide prin sorti, pe care colegiu represinta deputatul in cestiune.

Art. 25

In casu de vacante prin obtiune, morte, demisiune sau altminterea, colegiul electoral care urmeda a indeplini vacanta, se va intruni in termenu de o luna.

Art. 26

Mandatul de Deputat este necompatibil cu functiunile de Ministri, de membri ai Curtii de Casatiune, de Procuror pe langa Curti si Tribunale, de Directori si Sefi de sectiune la diferite Ministerie si Prefecture; de Prefect si de Sub-prefect, de sefu si de comisariu de Politie precum si de militari in serviciul activu. Presedintele si membrii tribunalelor nu pot fi alesi deputati in districtul jurisdictiunei lor. Deputatul care ar priimi o functiune publica salariata, sau o

inaintare, se socoteste demisionat si supus realegerii mai inainte de a mai putea esersa mandatul seu. Deputatul care, in cursul mandatului seu, ar perde una sau mai multe din insusirele prescrise pentru eligibilitate, inceteda indata de a mai face parte din Adunarea generala.

Art. 27

In timpul intrunirii Adunarii electivae, ea singura are dreptul de a priimi demisiunea membrilor sei. Iar in intervalul sesiunelor si in timpul vacantelor, demisiunile se notifica Ministeriului din intru.

Art. 28

Ori-cine a mijlocit inscrierea sa in listele alegatorilor sub un nume, sau pe temeiul unor insusiri false, sau a tainuit, cerand inscrierea sa, vre o necapacitate, preveduta de lege, sau a reclamat si a dobindit inscrierea sa pe doua sau mai multe liste, se va pedepsi cu inchisore de la 15 dile pina la 3 luni, sau cu o globire de la 15 pina la 100 galbeni; daca va fi si luat parte la vot, inchisorea va fi de la o luna pina la sase luni, sau globirea de la 30 pina la 200 galbeni.

Art. 29

Ori cine, fiind insarcinat la un scrutinu cu priimirea, numerarea sau desfacerea biletelor cuprindend sufragiele alegatorilor, se va dovedi ca a falsificat, sustrasu, adaogit sau prefacut biletele, se va pedepsi cu inchisore de la sase luni pina la 2 ani, sau cu o globire de la 100 la 300 galbeni.

Art. 30

Daca prin vuiete sau demonstratiuni amenintatore in localul alegerilor sau in giurul seu, s'ar fi atins sau s'ar fi incercat a se atinge esersiciul dreptului electoral si libertatea votului, vinovatii se vor pedepsi cu inchisore de la o luna pina la an anu, sau cu globire de la 30 pina la 200 galbeni. Daca vinovatii vor fi purtat arme, sau daca scrutinul s'ar fi violat, pedepsa va fi inchisorea de la un an pina la cinci. Inchisorea va fi de la cinci ani pina la dece, daca crima s'a comis in urmarea unui planu complotat pentru a se esecuta ori in tota tera, ori intr'una sau mai multe circonscripitiuni electorale.

Art. 31

Osindirile otarite in puterea Articolelor precedente 28, 29 si 30, tragu dupa sine interdictiunea dreptului de alegatoru si de eligibil. Acesta interdictiune se va pronuncia tot prin acea sentinta, pe timp de cinci ani cel putinu si pina la 10 ani cel mult.

Art. 32

Ori cine se va dovedi ca a cumperat sau a vindut un sufra orice pretu ar fi, se va pedepsi cu interdictiunea dreptului de a vota si de a fi eligibil, precum si cu acea a dreptului de a putea ocupa o functiune sau serviciu publicu, pe timp de 5 ani cel putinu pina la 14 ani cel mult. Vindatorul si cumperetorul sufragiului, se vor osindi tot-de-o-data, fie care la o globire indoita a valoarei lucrurilor priimite sau fagaduite.

Art. 33

In lipsa initiativei Ministeriului Publicu, dece alegatori intruniti au dreptul de a intenta un pres ori carii persone acusatate de delictete mentionate in art. 28, 29, 30 Si 32.

Art. 34

In cat priveste aceste delikte, atat prigonirea civila cat si cea a Ministeriului public, sunt prescrise (paragrafise) in doue luni dupe proclamarea rezultatului alegerii.

Art. 35

Osindirea ce s'ar pronuncia nu pote in nici un casu sa aiba de efect anularea unei alegeri a caria validitate s'ar fi recunoscut de Adunarea generala.

Art. 36

Nici un membru al Adunarii electivae, pe cat va tinea sesiunea, nu va putea fi arestat nici trasu in judecata penala, afara numai in casu de vina veghiata, de cat dupe ce Adunarea va fi autorizat prigonirea.

DISPOSITIUNI TRANSITORIE

Pentru prima aplicare a legeri de fata, se va putea deroga datelor ficsate in ea, observindu-se in sa nestramutat termenile succesive, statornicite pentru publicatiune, apelu, notificari si convocari. Facemu cunoscut si ordonamu ca cele de fata, investite ca sigilul Statului si trecute in Monitorul Oficial, sa fie adresate Curtilor, Tribunaleleor si autoritatilor administrative ca sa le inscrie in registrele lor, sa le observe si sa faca a le observa, si Ministrul Nostru Secretaru de Statu la Departamentul Iustitiei este insarcinat a priveghea publicarea lor. Datu in Bucuresci, la 2/19 Iulie anului 1864.

| L.S. |

ALECSANDRU IOAN.

Cogalnicenu, Balanescu, D. Bolintinenu, Generalu Manu, P. Orbescu.

TABELA DEPUTATILORU DUPE NOUA LEGE ELECTORALA.

Judete	Deputati
Argesu, din care 2 pentru Pitesci si 1 pentru Curtea de Argesu.....	5
Bacau, din care 2 pentru orasulu Bacau si 1 pentru Targulu-Ocnei.....	5
Bolgradu, din care 2 pentru orasulu Bolgradu.....	4
Botosanii, din care 2 pentru orasulu Botosanii, si 1 pentru Targulu Harlau.....	5
Braila, din care 2 pentru orasulu Braila.....	4
Buzeu, din care 2 pentru orasulu Budeu si 1 pentru Mizilu.....	5
Cahulu, din care 2 pentru orasulu Cahulu	4
Covurluiu, din care 2 pentru Galati.....	4
Dimbovita, din care 2 pentru Targovisce si 1 pentru Gaesci.....	5
Doljiu, din care 2 pentru Craiova si 1 pentru Calafatu... ..	5
Dorohoiu, din care 2 pentru orasulu Dorohiu, 1 pentru Mihaileni si 1 pentru Herta.....	6
Falciu, din care 2 pentru Husii si 1 pentru Falciu.....	5
Gorjiu, din care 2 pentru Targului-Jiului.....	4
Ialomita, din care 2 pentru Calarasu.....	4

Iasii, din care 4 pentru Iasii si 1 pentru Targul-Frumosu	7
Ilfov, din care 6 pentru Bucuresti si 1 pentru Oltenita.	9
Ismail, din care 2 pentru orasul Ismail.....	4
Mehedinti, din care 2 pentru Severin, 1 pentru Cernetii si 1 pentru Baia-de-arama.....	6
Muscel, din care 1 pentru Campu-lungu.....	4
Neamt, din care 2 pentru Piatra si 1 pentru targul Neamt	5
Olt, din care 2 pentru Slatina.....	4
Prahova, din care 2 pentru Ploiesti, unul pentru Campina si 1 pentru Valeni-de munte.....	6
Putna, din care 2 pentru Focsani si 1 pentru Odobescii si Panciu.....	5
Rimnicu-Saratu, din care 2 pentru orasul Rimnicu-Saratu..	4
Romanatii, din care 2 pentru Caracal.....	4
Romanu, din care 2 pentru orasul Romanu.....	4
Suceva, din care 2 pentru Folticeni.....	4
Tecuciu, din care 2 pentru orasul Tecuciu si 1 pentru Nicorescii.....	5
Teleorman, din care 2 pentru Magurele, 1 pentru Rusii- de-vede si 1 pentru Aleksandria.....	6
Tutova, din care 2 pentru Barladu.....	4
Vilcea, din care 2 pentru Rimnicu-Vilcii, 1 pentru Ocna si 1 pentru Dragasani.....	6
Vasluiu, din care 2 pentru orasul Vasluiu.....	4
Vlasca, din care 2 pentru Giurgiu.....	4
Totalu	160

Ministru Secretaru de Statu,
Presedinte Consiliului Ministrilor,
M. COGALNICEANU.

Publicat in Monitorul Oficial al Romaniei nr. 146 din 15 iulie 1864